

Mededeelingen van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Verantwoordelijk voor den inhoud Ds. G. H. Kersten te R'dam
Administratie en redactie N.V. Drukkerij en Uitg. „De Banier”,
Utrechtschestraatw. 149, Rhenen. Giro 147759. Tel. K 8377-241

Abonnementsprijs f 1.25 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Eventueel verhoogd met f 0.15 incassokosten.
Dit blad verschijnt iederen Donderdag.

KERKNIEUWS.

Tweetal: Te Genemuiden Ds. H. Ligtenberg te Vlaardingen en Ds. A. Visser te Aagtekerke.

Beroepen: Te Zeist uit tweetal Ds. A. van Stuijvenberg te Yerseke en Ch. v. d. Woestijne te Ridderkerk, Ds. A. van Stuijvenberg te Yerseke.

Ds. A. DE BLOIS.

Ds. A. de Blois te Gouda is zoover hersteld, dat hij Zondag 23 November weer in zijn gemeente hoopt voor te gaan Hij dankt de predikanten en studenten voor de medewerking die zij gedurende zijn ziekte en beproeving hebben verleend.

WONDERLIJK BEWAARD.

De Heere heeft student Blok j.l. op zijn reis naar Zeeland wonderlijk bewaard. De boot, waarop hij zich bevond, werd tel beschoten en geraakte in brand. Velen van de passagiers en bemanning werden gedood en gewond, doch onze vriend mocht ongedeerd van boord komen; alleen zijn jas en tash gingen verloren. (Ps. 46 : 1).

DE GROOTE DORDTSCHESYNODE HERDACHT.

Zaterdagmiddag 13 November j.l. heeft de Geref. Gemeente te Dordrecht en 20 November te Rotterdam de opening der roemruchtige Synode van 1618 herdacht.

Ds. Kersten hield bij die gelegenheid een rede. Uitgaand van Eieze 2 : 20: „Gebouwd op het vaste fundament der Apostelen en Profeten” wees hij op de groote beteekenis van de zuivere leer der Apostelen en Profeten, die in de Dordtsche Synode tegen de verlocchening der Remonstranten is gehandhaafd. De waardeering van den arbeid der Synode hangt samen met die van de leer. Daarom stond Voetius tegen Dwinglo; Trigland tegen Uitenboogaart; Leydekker tegen Episcopius; Merle d' Aubigne tegen Chatelain. Gods oprechte volk heeft de zuivere leer lief, omdat deze God op het allerhoogst verheerlijkt en den mensch op het diepst vernedert en omdat die leer de leer hunner zaligheid is. Goed en bloed en leven hebben zij dan ook geofferd in den strijd tegen Rome; met hand en tand hebben zij de Remonstranten tegengestaan en verslagen.

- I. de aanleiding tot het houden der Synode;
- II. de vergadering van de Synode;
- III. den triumph behaald door de Synode.

Aanleiding tot het houden der Synode waren de twisten door Arminius veroorzaakt. Deze was in 1560 te Oudewater geboren. Zijn eerste onderwijs ontving hij van een gewezen priester. Toch studeerde hij onder de uitnemendste hoogleraren. Te Genève verwekte hij echter ongenoegen. Later bezocht hij Rome en vertoefde hij bij de Jezuïeten, waarover hij berispt werd. In 1588 predikant te Amsterdam geworden werd hem opgedragen de zuivere leer tegen Coornhert te verdedigen en tegen de Infralapsariërs op te treden. Zijn twijfel aan de rechtzinnige leer werd echter zoo sterk, dat hij daarvan uiting gaf op den preekstoel. **Plancius** stelde zich tegen hem. Door de stadsregeering werd hij beschermd. In 1603 tot Hoogleraar te Leiden benoemd, achtte men een onderzoek naar de rechtzinnigheid van Arminius noodig. **Gomarus** stelde dit onderzoek in. De sluwe Arminius wist Gomarus te misleiden belooft de belijdenis te zullen handhaven. Eenmaal Professor, begon hij echter zijn dwalingen te propageeren. Gomarus bestreed hem. Gevolg verdeeldheid in de kerk: **Gomaristen** en **Arminianen**. De laatste zochten en vonden bescherming bij de Staten van Holland met Oldenbarneveldt aan het hoofd. Sinds 1610 sprak men van **Remonstranten** en **Contra-Remonstranten**. De Gereformeerden werden onderdrukt. Van een Synode wilden de Remonstranten niet weten. **Willem Lodewijk**, de godvruchtige Stadhouder van Friesland spoorde **Maurits** aan in te grijpen. Dat geschiedde eindelijk, nadat Oldenbarneveldt een eigen legerij van **waardgelders** had gevormd. Dit werd afgedankt en Oldenbarneveldt gevangen genomen en door 24 rechters tot den dood veroordeeld. Van genade wilde hij niet weten. Hij stierf liever op het schavot.

De weg tot het houden eener Synode was gebaad.

II. Het duurde echer tot 13 November 1618 eer zij geopend werd. 17 October was bidstond gehouden in alle kerken. 13 November 's morgens om 8 uur in Dordrecht; **Lydius** in de Nederlandsche; **de Pours** in de Fransche taal. 's Middags kwamen de afgevaardigden saam. Er waren afgevaardigd 64 Nederlanders; 28 Buitenlanders. Brandenburg en Frankrijk hadden verboden de Synode bij te wonen. Bogerman werd tot voorzitter verkoren; Rolandus en Fau-

keel tot zijn assessoren; Dammon en Hommius tot scriba. De Remonstranten werden gedagvaard. Dat was niet naar den zin der heeren; zij wilden in hun eigen zaak rechter zijn. Maar dat ging niet. 6 December verschenen de gedaagden. Episcopius schold in zijn rede de leden der Synode voor scheurmakers en wilde zijn geschreven rede niet afstaan. Tot Januari hielden de Remonstranten de Synode op sleeptouw. Vele buitenlanders waren het moe. 4 Januari werden de Arminianen na hun weigering om zich te onderwerpen, buiten de vergadering gezet. Uit hun geschriften zouden zij beoordeeld worden. 16 Januari 1619 werd het oordeel geveld. In de kerk werd dit bekend gemaakt.

De buitenlandsche theologen zijn toen vertrokken. Zij hebben 154 zittingen mede gemaakt. Hun werd o.m. een gouden penning met gouden ketting geschonken.

III. De Synode triumpheerde. Den Remonstrantschen leerars werd verboden te prediken. Teekenden zij de Acte van Stilstand dan werden zij door de Staten onderhouden. Dit deden er 70; maar 80 werden er over de grenzen gezet. In nog 26 zittingen zijn door de Nederlandsche afgevaardigden verschillende zaken voor hun kerk geregeld. Ook is het geschil tusschen Infralapsariërs ter Synode besproken (Maccovius) en zoo opgelost, dat beiden de formulieren konden onderteekenen.

Met blijdschap moesten wij aan den triumph der waarheid denken; maar droefheid moet ons vervullen vanwege het diep verval der kerk. De spreker wakte vooral de jeugd op zich de leer eigen te maken. Hij wees voorts op de noodzakelijkheid dat deze geheiligd werd aan de harten en sprak tenslotte eenige bemoedigende woorden voor Gods volk. Met het zingen van Ps. 52 : 7 en gebed werd de met groote aandacht gevolgde rede besloten.

GIFTEN.

Met hartelijken dank ontvangen:

Theologische School

X. te G. f 25.—

Tehuis

Uit St. Philipsland (door Ds. Honkoop) f 5.—

Rotterdam, Giro 63697.

Ds. KERSTEN.

Stille armen

Uit St. Philipsland (door Ds. Honkoop) f 5.—

Opleiding

Uit de dankdagcollecte Leiden f 10.—

Uitwendige Zending

Uit de dankdagcollecte Leiden f 5.—

Hartelijk dank.

Ds. R. KOK.

GELIJK AANTAL STEMMEN.

X. vraagt, hoe te handelen bij verkiezing voor twee ambtsdragers die van de vier kandidaten een gelijk aantal stemmen op zich vereenigden. Zijn er nu drie verkoren?

Natuurlijk niet. De kerkeraad heeft de gemeente opgeroepen ter verkiezing van twee ambtsdragers uit een door hem gesteld dubbeltal, dus uit vier personen. Als nu 3 van die vier kandidaten een gelijk aantal stemmen verkrijgen, dan heeft niet een hunner de volstrekte meerderheid, d.w.z. de helft plus één. Er is dus niemand verkoren.

Stel er zijn 50 stemgerechtigde leden, die voor de verkiezing van twee personen dus 100 stemmen uitbrengen. Op A 10, op elk der andere kandidaten 30. Om gekozen te worden verklaard moet een hunner 26 stemmen hebben. Wat nu te doen?

Men houde een **herstemming** tusschen de drie die een gelijk aantal stemmen verkregen.

Verkrijgen bij de herstemming twee der kandidaten de volstrekte meerderheid, dan zijn deze gekozen. B.v. bij herstemming verkrijgt B 49 stemmen, C 26 en D 25. Dan zijn B en C gekozen en is de zaak beslist.

Ook is mogelijk dat alle drie de kandidaten de **volstrekte** meerderheid verkrijgen b.v. B 44 en C 27 en D 29 stemmen. Dan zijn degenen, die de meeste stemmen verkregen gekozen, (maar altijd als zij de **volstrekte** meerderheid hebben; niet iemand bij meeste stemmen verkoren verklaren als hij de helft plus één niet haalt).

En als de herstemming zóó uitvalt, dat B 44 stemmen krijgt en C en D elk 28, dan zou een derde stemming te houden zijn tusschen C en D.

VOLSTREKTE MEERDERHEID.

X. vraagt: zijn allen verkoren, die de volstreekte meerderheid hebben?

Neen. Wij hebben het geval reeds gesteld, dat uit vier kandidaten drie de volstreekte meerderheid verkrijgen. (Volstreekte meerderheid is meer dan de helft). Dan zijn echter daar het om twee ambtsdragers gaat, degenen, die de meeste stemmen hebben, van deze drie gekozen.

WAAROM VOLSTREKTE MEERDERHEID NOODZAKELIJK?

X. vraagt tenslotte waarom de volstreekte meerderheid noodzakelijk is?

Indien men niet aan de volstreekte meerderheid vast houdt, is het mogelijk dat personen met een zeer klein aantal stemmen verkoren worden verklaard. B.v. uit een viertal verkrijgt A van de 50 stemmen er 49, B 18, C 17, D 16. Dan zou B gekozen zijn met 18 van de 50 stemmen en dit zou ongerijmd zijn.

PREDIKBEURTEN.**DONDERDAG 25 NOVEMBER.**

AALST: 2.30 en 6.30 uur Dhr. Aangeenbrug.
 ALBLASSERDAM: 10.30 en 3 uur Ds. J. Fraanje (Dankdag).
 AXEL: 10 en 1.30 u. Ds. Kersten (Dankd.)
 BODEGRAVEN: 7.45 uur Ds. Kok.
 HEDEL: ? uur Dhr. Rijkssen.
 HILVERSUM, Langestraat 50aa: 3 en 7.15 uur Ds. Dorrestein (Dankdag).
 KORTGENE: 10, 2.30 en 6.30 uur Ds. A. van Stuijvenberg.
 TERNEUZEN: 3 maal Ds. Visser (Dankd.)
 ZOETERMEER: 7 uur Ds. Honkoop.

VRIJDAG 26 NOVEMBER.

H. I. AMBACHT: 10 en 3 uur Ds. Fraanje (Dankdag).
 LEERDAM: 7 uur Dhr. Rijkssen.

ZATERDAG 27 NOVEMBER.

ALMELO: 7.30 uur Dhr. Blok.

ZONDAG 28 NOVEMBER.

AAGTEKERKE: 10 en 2.30 uur leesd.
 AALBURG: 9.30 en 6 uur leesd.
 AALST: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.
 AKKRUM: 10 en 5 uur leesdienst.
 ALBLASSERDAM: 9.30 en 3 uur leesd.
 ALMELO: 10 en 4 uur leesdienst.
 AMERSFOORT: 10 en 4 uur leesd.
 AMSTERDAM-C., Looiersgracht 70-72: 10 en 3.30 uur leesd.
 AMSTERDAM-N., Juliana van Stolberg-school, Tuindcrp-Oostzaan: 10 en 4.30 uur leesdienst.
 ANDIJK (Oost): 10.30 en 4.30 u. leesd.
 APELDOORN: Rustenburgstraat: 10 en 3 uur leesd.
 ARNEMUIDEN, Zaal Gemeentehuis: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
 AXEL: 10, 2.30 en 6 uur leesdienst.
 BARNEVELD: 10, 2.30 en 6 uur Ds. J. Fraanje.
 BEEKBERGEN: 10 en 3 uur leesdienst.
 BENTHUIZEN: 9.30 en 2 uur leesd.
 BERKENWOUDE: 9.30 en 7 uur leesd.
 BIEZELINGE: 9.30, 2 en 5.30 uur leesd.
 BODEGRAVEN: 9.30 en 6 uur leesd.
 BORSELE: 9.30, 2.30 en 6 uur leesd.
 BOSKOOP: 10 en 6 uur leesdienst.
 BRUINISSE: 10 en 3 uur leesdienst.
 CAPELLE A. D. IJSSEL: 10 en 3.30 uur leesdienst.
 CAPELLE (N.-B.): 9.30 en 6 u. leesd.
 COLIJNSPLAAT: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
 DE RIJP: 10 en 3 uur leesd.
 DINTELOORD: 10, 2.30 en 6 u. leesd.
 DIRKSLAND: 10.30 en 7 uur Ds. Bel.
 DORDRECHT, Kasperspad 18b: 10 en 3.30 uur leesd.
 EDE, Bettekamperpad 27: 10 en 3 uur leesdienst.
 EDERVEEN: 9.30 en 2.30 uur leesd.
 ELSPEET: 9.30, 2 en 7 uur Dhr. Rijkssen.
 ELST (U.): 9.30 en 5 uur leesdienst.
 ENKHUIZEN: 10 en 4.30 uur leesd.
 ENSCHEDE: leesdienst.
 GENEMUIDEN: 9.30 (H.A.), 2.30 (H.D.) en 7.30 uur Ds. Lamain.
 GIESSENDAM: 10 en 6.30 uur leesd.
 GOES: 10 en 2.30 uur leesd.
 GOUDA: 10 en 2.30 uur Ds. de Blois.
 GOUDSWAARD: 10 en 3 uur leesd.
 's-GRAVENHAGE: 10 en 3 uur Ds. P. Honkoop.
 's-GRAVENPOLDER: 9.30, 1.30 en 4.30 uur leesd.

's-GRAVENZANDE: 9.30 en 2 uur leesd.
 GRONINGEN: 10 en 4 uur leesdienst.
 HAARLEM, Lange Molenstr. 22: leesd.
 HEDEL: 10.30 en 7 uur leesdienst.
 HERKINGEN: 9.30 en 3 uur leesd.
 H. I. AMBACHT: 10 en 3.30 u. leesd.
 HILVERSUM (Langestraat 50aa): 10 en 4 uur leesd.
 HOEDEKENSKERKE: 9.30 en 2 uur leesd.
 HOEK (Z.): leesdienst.
 HOOFDDORP: 10 en 3 uur leesdienst.
 KAMPEN: 10 en 3 uur Ds. Vreugdenhil.
 KAMPERLAND: leesdienst.
 KATWIJK AAN ZEE: 10 en 4 uur Dhr. Wijting.
 KLAASWAAL: 10 en 3.30 uur leesd.
 KORTGENE: 10.30, 3 en 7 u. leesd.
 KRABBENDIJK: 9, 1 en 3.45 uur leesd.
 KRUININGEN: 9, 1 en 4.30 uur leesd.
 LEERDAM: 10 en 3.30 uur Dhr. Aangeenbrug.
 LEIDEN: 10 en 3.30 uur leesd.
 LEMMER: 10 en 2.30 uur leesd.
 LISSE: 9.30 en 3 uur Ds. Verhagen.
 MEEUWEN: leesdienst.
 MELISKERKE: 10, 2.30 en 6.30 u. leesd.
 MIDDELBURG: 9.30 en 2 uur leesd.
 MIDDELHARNIS: 10 en 3 uur leesd.
 MIJDRECHT: 9.15 en 3 uur leesdienst.
 MOERKAPPELLE: 9.30 en 2.30 uur Ds. Hofman.
 NAALDWIJK: 10 en 3.30 uur leesd.
 NIEUW-BEIJERLAND: 10, 2.30 en 5.30 u. leesdienst.
 NIEUWDORP: 10.30, 3 en 6.30 u. leesd.
 NIEUWERKERK (Z.): 9.30 en 3 uur leesd.
 NIEUWERKERK A. D. IJSSEL: 9.30 en 3 uur leesdienst.
 NISSE: 10, 2.30 en 5.30 uur leesd.
 NUNSPEET: 9.30 en 2 uur leesd.
 NIJKERK: 9.30 en 3 uur leesd.
 NIJVERDAL: 9.30 en 2.30 uur leesd.
 OCHTEN: 10 en 3 uur leesd.
 OOSTBURG: 10.30 en 3 uur leesdienst.
 OOSTERLAND: 10, 2.30 en 6 u. leesd.
 OOSTKAPPELLE: 10 en 2.30 u. Ds. Visser.
 OPHEUSDEN: 10 en 3 u. Ds. Dorrestein
 OUD-BEIJERLAND: 10 en 6 uur leesd.
 OUDEMIRDUM: 10 en 2.30 uur leesd.
 OUDDORP: 10.30 en 3.30 uur leesd.
 OUDEWATER: 10 en 7 uur leesd.
 POEDEROOYEN: 9.30, 2.30 en 6.30 uur leesdienst.
 POORTUGAAL: 10 en 3 uur leesd.
 POORTVLIET: 10, 2.30 en 6.30 u. Dr. C. Steenblok.
 RHENEN: 10 en 3.30 uur leesdienst.
 RIDDERKERK: 10 en 4.30 uur Ds. v. d. Woestijne.
 RILLAND-BATH: Ds. Neerbos.
 ROTTERDAM (Boezems.): 9.30 uur Ds. Kersten en 3 uur leesd.
 Rauwenhoffplein: 9.30 en 3 uur leesd.
 ROTTERDAM-Z.: 9.30 uur leesd., 2 en 4.30 uur Ds. Kersten.
 RIJSSSEN (Wai): 9.30 en 2.30 uur leesd. en 6.30 uur Dhr. Blok.
 Eschkerk: 9.30, 2 en 5 uur leesdienst.
 SCHERPENISSE: 11, 3.30 en 7.30 uur leesdienst.
 SCHERPENZEEL: 9.30 en 3 uur leesd.
 STAVENISSE: leesdienst.
 ST. ANNALAND: 10.40, 2.40 en 6.10 u. leesdienst.
 ST. MAARTENSDIJK: leesdienst.
 ST. PHILIPSLAND: 11, 3.30 en 7 u. leesd.
 STOLWIJK: 9.30 en 6.30 uur leesd.
 TER AA: 9.30 en 2.30 uur leesd.
 TERNEUZEN: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
 TERWOLDE: 9.30 en 2 uur leesdienst.
 THOLEN: 10, 2.30 en 6 uur Ds. v. d. Berg.

TRICHT: 10 en 3 uur leesd.
 UDDEL (De Beek): 10 en 2 uur leesd.
 UTRECHT, Boothstraat: 10 en 3 uur Ds. Heikoop.
 VEEN: 3 maal leesdienst.
 VEENENDAAL: 9.30 en 5 uur Ds. Kok.
 VLAARDINGEN: 10 en 3.30 uur Ds. Ligtenberg.
 VLISSINGEN: 9.30 u. Glaristraat en 2 u. Luthersche Kerk leesd.
 VRIEZENVEEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
 WAARDE: 9.30, 1.30 en 5.30 u. leesd.
 WAGENINGEN: 10 en 6 uur leesdienst.
 WEMELDINGE: 10 en 2.30 u. leesd. leesdienst.
 WESTKAPPELLE: 9.30 en 2 uur leesd.
 WESTZAAN: 10 en 3 uur leesdienst.
 WOERDEN: 10 en 3 uur leesd.
 WOLPHAARTSDIJK: 10 en 2.30 u. leesd.
 YERSEKE: 9, 12.45 en 4 uur Ds. van Stuijvenberg.
 ZAANDAM, Langestraat 22: 9.30 en 3 uur leesd.
 ZEIST: 10 en 3.30 uur leesd.
 ZIERIKZEE: 10, 2 en 6 uur leesd.
 ZOETERMEER: 10, 3 en 7 uur leesd.

MAANDAG 29 NOVEMBER.

GENEMUIDEN: 7.30 uur Ds. Lamain.

DINSDAG 30 NOVEMBER.

ELSPEET: 7 uur Ds. Fraanje.
 UDDEL (De Beek): 10 en 2 uur Ds. J. Fraanje (Dankdag).

WOENSDAG 1 DECEMBER.

BENTHUIZEN: 9.30, 2 (H.D.) en 5 uur Ds. Kersten (Dankdag).
 ST. ANNALAND: 2.40 en 6.40 uur Ds. Visser.

DONDERDAG 2 DECEMBER.

HILVERSUM, Langestraat 50aa: 7.15 u. Ds. Kok.
 NAALDWIJK: 7 uur Ds. Ligtenberg.

VRIJDAG 3 DECEMBER.

ERMELO, (voorm. Telgter-school): 7 u. Ds. Fraanje.
 WOERDEN: 7 uur Ds. Ligtenberg.

Mededeelingenblad der
 Geref. Gemeenten
 Utrechtsestraatweg 149
 Rhenen

Den heer J. de Boer,
 Lorentaweg 91,
 HILVERSUM.